

Referat

Referat af møde i Grønt Dialogforum den 11. januar 2016 kl. 16-18, på Ullasvej 23, mødelokale A.

Deltagere: Formand Carsten Scheibye (TMU), Jesper Lindstrøm Larsen (TMU), Bo Haxthausen (TMU), Erik Thorsen (Sportsfiskerne), Jens Christensen (DOF), Finn Hansen (Bornholms Naturhistoriske Forening), Kurt Jensen (Friluftsrådet), Per Martlev Hansen (Bornholms Forsyning), Kaj Westh (Bornholms Landbrug), Poul Veise (DN), Søren Friese (Naturstyrelsen Bornholm), Cæsar Funch Jensen (BOFA), Mogens Ellebye (Jægerne), Finn Ole Nielsen (Bornholms Museum), Karen Nørregaard (Bornholmske Borgerforeningers Samvirke (BBS), Louise Lyng Bojesen (T og M), Janne Sommer Nielsen (T og M), Hans Chr. Olsen (E og D) og Andreas Lund Povlsen (T og M).

Afbud: Hans Henrik Ipsen (Østkraft), Janne Westerdahl (Vækstforums sekretariat), Hans Jørgen Jensen (LAG Bornholm), Mikkel Høst (Energitjenesten), Steffen A. Jørgensen (Skovdyrkerne), Ole Holm Pedersen (T og M).

Forkortelse:

T og M: Center for Teknik og Miljø.

E og D: Center for Ejendomme og Drift.

BRK: Bornholms Regionskommune.

1. Godkendelse af dagsorden (B).

Dagsorden blev godkendt.

2. Godkendelse af referat fra møde den 24. august 2015 (B).

Referat blev godkendt uden bemærkninger.

3. Certificering af kommunens skove, E og D (O).

Skovfoged, Hans Chr. Olsen orienterede om regionskommunens certificering af sine ca. 2000 hektar skov, der i juni fik certificeringerne PEFC og FSC. BRK er nu blandt de 16 danske kommuner, der har fået certificeret sine skove som bæredygtige. Begge mærker stiller krav til bæredygtighed og ansvarlig skovdrift med kriterier omkring fremme af sundhed, skånsom drift, begrænset jordbearbejdning, beskytte fortidsminder og fremme af lokale træarter, fremme af biodiversitet, skånsom drift og be-

skyttelse af dyr og planter, fx ved 5% urørt skov og udfasning af pesticider og gødskning.

Der blev spurgt til omkostningen ved at få certificering. Det koster 25.000 kr. og et årligt gebyr fremover på ca. 5000 kr. Men så kan træ også sælges til en højere pris, fx bruger staten kun certificeret træ. Der blev spurgt til skovkort på BRK's hjemmeside og til kommunens forpligtelser over for Forsyningen. Skovkort kommer til at ligge på BRK's hjemmeside i løbet af 2016. Kommunens skove har ingen forpligtelse over for Forsyningen med fx levering af flis.

Forkortelsen PEFC står for Programme for the endorsement of Forest Certification schemes. FSC står for Forest Stewardship Council. FSC er international og den mest restriktive. Bilag er vedlagt.

4. Forslag til helhedsplaner for Folkemødet og Allinge, T og M (O).

I starten af 2015 indledte Bornholms Regionskommune og Realdania et projektsamarbejde om at udarbejde en strategisk helhedsplan for Folkemødet og Allinge. Projektet har fokus på Allinges tre ”sæsoner” som hhv. helårsby, turistby og folkemødeby og mulighederne for at skabe helhed og synergi mellem Folkemødet og Allinge hele året. Den overordnede vision tager afsæt i spændingsfeltet mellem det stille hverdagsliv, den store politiske festival og den idylliske sommerferie i Allinge. ”Den skalérbare by med natur og events som drivkraft”. Tre tværfaglige teams bestående af arkitekter, byplanlæggere, evenfolk og andre rådgivere blev valgt, og har siden foråret 2015 arbejdet på hver deres forslag til en helhedsplan i en såkaldt parallelproce.

Præsentationen i Grønt Dialogforum var med fokus på de natur- og friluftslivsrelaterede tiltag, som indgår i teamsenes tre forslag til helhedsplaner. Planforslagene peger bl.a. på vigtigheden af at udnytte den blå og grønne horisont omkring Allinge og har mange forslag og ideer til at styrke adgangen til havet og de fantastiske natur- og rekreative værdier, der findes i og omkring Allinge og på Nordbornholm som helhed.

Blandt forslagene er fx etablering af en kyststi fra Allinge til Sandvig, udbygning af netværket af stiforbindelser ind i landet via vandløb, ideer til mulige p-arealer og alternative overnatningsmuligheder samt udvikling af grønne byrum.

Regionskommunen har netop holdt en workshop med borgerne i Allinge om deres ønsker og prioriteringer i forhold til de mange ideer i planforslagene. Workshopen havde et godt fremmøde og kommunen fik

mange gode input til det videre arbejde. De tre forslag til helhedsplaner vil udgøre grundlaget for den videre proces med at udarbejde én samlet strategisk helhedsplan, der kan bruges som styringsredskab for udvikling og investering i de fysiske rammer for Folkemødet, Allinge og det omkringliggende landskab. I 2016 er det ambitionen at kunne realisere de første konkrete tiltag med afsæt i planlægningen og videreføre processen med borgerinddragelse samt sammenkobling med projektet Fremtidens Landskaber på Nordbornholm.

Der blev spurgt ind til om planlægningen også indebar konkrete initiativer med henblik på at sikre beskyttelsen af bevaringsværdige bygninger i Allinge? Dette emne behandles ikke konkret i projektet/planforslagene, men indgår implicit, da alle tre teams tager udgangspunkt i at bevare og styrke de eksisterende værdier i Allinge.

Bilag er vedlagt.

Se mere på: <http://www.brk.dk/om-kommunen/projekter/helhedsplan%20for%20folkem%C3%B8det%20og%20allinge/sider/forslag-til-helhedsplaner,%20allinge.aspx>

5. Nyt om ”Politik for grøn ordning”, T og M (O).

Janne Sommer Nielsen orienterede om den nye politik for grøn ordning, som kommunalbestyrelsen netop har vedtaget. Politiken er vedlagt som bilag. Grøn ordning blev oprettet af tidligere Klima- og energiministerium i 2009 med det formål at fremme lokal accept af opstilling af vindmøller på land.

Hver gang der opsættes en mølle på over 28 m udløser det 88.000 kr. pr. MW kapacitet pr vindmølle til Energinet.dk. Med vindmøllerne ved tornegård har BRK nu mulighed for at søge disse midler. Der er et tilsagnsbeløb på ca. 752.400 kr.

Kommunalbestyrelsen har vedtaget følgende model for BRK:

- 50 % af midlerne i den grønne ordning skal anvendes af Center for Teknik og Miljø til naturgenopretning og forbedrede adgangsforhold til naturen samt til klima- og energiforbedringer. For at sikre formidling, ejerskab og kvalificering af projekterne vil forslag til projekter blive forelagt til drøftelse i Grønt Dialogforum.
- 50 % af midlerne allokere til konkrete projekter i samarbejde EIB (Energy Innovation Bornholm) med reference til den grøn-

ne ordnings retningslinjer og med udgangspunkt i ”Strategisk Energiplan 2015-2025”.

Borgerinddragelse for den del, som anvendes af Teknik og Miljø, sker gennem Grønt Dialogforum. Disse projekter er hovedsageligt anlægsprojekter inden for grøn ordnings formålsparagrafer, såsom stier, søer, skilte, fugletårn etc. Projekter i EIB har i højere grad formidlende karakter. EIB’s fortsatte eksistens er dog uklar med den kommende fusion. Det kan på sigt betyde, at politikken skal revideres.

Opsættes der flere vindmøller på Bornholm vil det udløse flere midler. Et væsentligt krav er, at projektet skal have et offentligt formål og der skal være offentlig adgang. Bo Haxthausen opfordrede til, at midlerne blev brugt på tiltag i nærheden af møllerne.

Janne Sommer Nielsen er tovholder på grøn ordning i Teknik og Miljø og kan kontaktes for spørgsmål.

6. Drift af grøftekanter, kommunale arealer og landbrug i relation til biavl, T og M (D).

Janne Sommer Nielsen orienterede om Danske Erhvervsbiavlere (DE) brev, hvor DE anmoder kommunernes Grønne Råd om hjælp til at værne om danske honningbier. Der ønskes indsatser på følgende områder:

- Klip rabatter mindst muligt, men de afklippede plantedele bør samles op, så det ikke brænder sammen og ændrer faunaen.
- Plant bi-venlige planter flest mulige steder både på landet og i byerne.
- Lade kommunens biavlernes stader stå gratis på deres arealer.
- Få landmændene til at interessere sig for, hvorledes deres brug af sprøjtemidler påvirker naturen og dens vigtigste bestøvningskilde.

Teknik og Miljø har svaret Danske Erhvervsbiavlere (DE) ud fra, hvad Bornholms Regionskommune allerede gør i dag:

- Bi-venlig beplantning en blandt mange parametre, når kommunen skal plante nyt, fx plantes der hvert år 1500 forårsløg
- Kommunen bekæmper kæmpe-bjørneklo og pileurt i kommunen også i grøftekanter. De to arter optræder dog ikke så ofte mere i grøftekanterne.
- Eng-brandbæger bekæmpes ikke.
- Kommunens klipning af grøftekanter langs veje foretages efter biologiske kort, der er tilrettelagt i samarbejde med de grønne organisationer.

- Kommunen har ikke økonomisk mulighed for at opsamle plantedele
- Der er allerede bistader gratis på kommunens arealer, fx skov og lyngarealer.

Bornholms Regionskommune mener, at der på Bornholm i højere grad mangler biavlere end planter til bierne.

Problemstillingen og vilkår for bier blev drøftet. Grønt Dialogforum tilslutter sig svaret til DE fra Teknik og Miljø.

7. Puljen Lokale Grønne Partnerskaber, T og M (O).

I Finanslov 2016 er ikke afsat midler til Puljen for Lokale Grønne Partnerskaber. Puljen kan altså ikke søges i 2016.

8. Friluftspolitik i kommunen, Friluftrådet (D).

Kurt Jensen fra Friluftrådet kom med en opfordring til Bornholms Regionskommune om at afsætte resurser til at arbejde med friluftspolitik i kommunen. Flere og flere kommuner arbejder på at forbedre / udvikle friluftsliv. For nuværende er 11 kommuner i gang med at udvikle en friluftspolitik, fx Nordfyn kommune.

Friluftrådet har en årlig pris: "Danmarks Friluftskommune", som i 2016 uddeles til den kommune, der er bedst til at planlægge og forvalte friluftsliv. Med prisen følger en kontant præmie på 250.000 kroner.

Friluftrådet mener, at der er vigtigt at sætte fokus på friluftslivet for at fremme turisme og tilflytning på Bornholm gennem fremme af adgang til naturen og friluftliv. Friluftsliv skal tænkes bredt og professionelt for at vedligeholde og udvikle området.

Under den efterfølgende drøftelse blev der gjort opmærksom på vigtigheden af at fokusere på demografi for Bornholm og være konkret i forhold til tiltag for de almindelige borgere. Carsten Scheibye anmodede Kurt Jensen om at komme med sit bud på, hvordan Bornholms Udviklingsstrategi og kommuneplan spiller ind i forhold til en egentlig Friluftstrategi samt, hvilke mangler der måtte være. Kurt Jensen ser på dette til næste møde. Ideen om en Friluftspolitik drøftes videre politisk i Teknik og Miljø. Der samles op på emnet på næste møde i marts.

9. Nye mødedatoer 2016 (B).

Der var stillet forslag om at ændre første mødedag fra den 14. marts til den 7. marts. Da alle politikere kan de nedenstående dag og ikke den 7. marts, blev det besluttet at fastholde mødeforslag. Medlemmer af Grønt

Dialogforum har modsat de politiske repræsentanter fra TMU mulighed for at sende en stedfortræder til møderne.

Mødedatoer for 2016 er:

1. Mandag den 14. marts
2. Mandag den 22. august
3. Mandag den 12. december

10. Eventuelt

Erik Thorsen udtrykte ønske om, at Vandrådet fra arbejdet med Vandplan 2 genopstår for at drøfte de nye tiltag, som ligger i bl.a. Landbrugs-pakken. Det vil sige ophævelse af lov om randzoner og ophævelse af lov om restriktioner for sprøjtning og gødning på Naturbeskyttede arealer (§3). Teknik og Miljø og Carsten Scheibye vil drøfte dette ønske og vende tilbage med nyt på næste møde i Grønt Dialogforum.

Finn Hansen mente, at kommunen var for restriktiv i sin vurdering af damme, som værende beskyttet af Naturbeskyttelseslovens §3 i relation til tilladelser til oprensning. Det giver efter Finn Hansen mening for lange sagsbehandlingstider pga. klagefrister med mere. Carsten Scheibye svarede, at Teknik og Miljø overholder lovgivningen på området.

Bilag:

Oplæg fra punkt 3. om certificering af kommunens skove

Oplæg til punkt 4. om helhedsplan for Allinge

Politik for grøn ordning fra punkt 6.